

ارسطو و مسانی اخلاق

مؤلف:

دکتر گیتی داودی

سرشناسه	: داودی، گیتی،
عنوان و نام پدیدآور	: ارسطو و مبانی اخلاق / مولف گیتی داودی.
مشخصات نشر	: تهران: تایماز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۳ ص.
شابک	: 978-600-403-069-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۳.
موضوع	: ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ق. م. -- نقد و تفسیر
رده بندی سنگره	: ۱۳۹۴ الف ۴۲ / B۴۸۵
رده بندی دیویی	: ۱۸۵
شماره کتابخانه ملی	: ۳۹۲۷۹۳۹

انتشارات تایماز

ارسطو و مبانی اخلاق

ناشر :	تایماز
مولف :	دکتر گیتی داودی
صفحه آرا :	هانی توانایان فرد
طراح جلد :	محمد حسین فدایی
مدیر اجرایی :	مجید باشعور
چاپ و صحافی :	تایماز
نوبت چاپ :	اول - ۱۳۹۵
شمارگان :	۳۰۰
قیمت :	۱۷۰۰۰ ریال
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۳-۰۶۹-۴

حق چاپ محفوظ و متعلق به مولف می باشد.

آدرس: تهران - خیابان کارگر جنوبی - خیابان روانمهر - پلاک ۱۵۸ - طبقه ۳ صندوق پستی: تهران ۱۳۱۴۵-۶۴۸
تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴ موبایل: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵ ایمیل: taymazpub@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۷	 مقدمه
۱۹	 نگاهی اجمالی به اخلاق نیکوماخس
۱۹	 کتاب اول [1094 a1-1103 a11]
۲۰	 کتاب دوم [1103 a14-1109 b27]
۲۰	 کتاب سوم [1109 b 30 - 1119 b 19]
۲۱	 کتاب چهارم [1119 b 22 - 1128 b 35]
۲۱	 کتاب پنجم [1129 a 3 - 1138 b 17]
۲۲	 کتاب ششم [1138 b 18 - 1145 a 11]
۲۲	 کتاب هفتم [1145 a 15 - 1154 b 34]
۲۲	 کتاب هشتم و نهم [1155 a 2 - 1163 b 28] [1163 b 33 - 1172 b 17]
۲۳	 کتاب دهم [1172 a 19 - 1181 b 25]
۲۵	 فصل اول: سعادت از منظر ارسطو
۲۷	 ۱-۱- مقدمه
۲۸	 ۲-۱- ارسطو و اتودایمونی

۲۹	۳-۱- غایت انسان یا انودایمونیا
۳۲	۴-۱- انودایمونیا چیست؟
۳۵	۵-۱- برهان کارکرد
۳۶	۶-۱- کارکرد ویژه انسان
۳۸	۷-۱- تعریف کامل سعادت
۴۱	۸-۱- فضیلت و سعادت آخرین چیست؟
۴۴	۱- ویژگی‌های سعادت
۴۵	۱۰- اقسام سعادت
۴۷	۱۱- آیا سعادت حقیقی در این جهان میسر است

فصل دوم: طبقه‌بندی و نظام اخلاقی ارسطو..... ۴۹

۵۱	۱-۲- ارسطو و نظریه فضیلت
۵۳	۲-۲- انواع فضایل و صریحه تحصیل و تحقق آن
۵۴	۳-۲- رابطه فضیلت با لذت، اله
۵۹	۴-۲- شرایط اعمال فضیلت‌آمیز
۶۰	۵-۲- ماهیت فضایل اخلاقی
۶۲	۶-۲- فضیلت و حد وسط
۶۵	۷-۲- دشواری فضیلت‌مند بودن و دستیابی آن
۶۷	۸-۲- بُعد هستی‌شناختی و ارزشی فضیلت
۶۸	۹-۲- افعال ارادی و غیرارادی
۷۱	۱۰-۲- گزینش مهمترین ویژگی فضیلت
۷۳	۱۱-۲- ماهیت ردیلت
۷۶	۱۲-۲- طبقه‌بندی فضایل و ردایل
۷۶	۱۳-۲- عرف اخلاقی یونان
۷۹	۱۴-۲- نمودار فضایل و ردایل
۸۱	۱۵-۲- انواع فضایل اخلاقی
۸۲	۱-۱۵-۲- فضیلت شجاعت
۸۴	۲-۱۵-۲- فضیلت عفت

۱۵-۲-۳- فضیلت بزرگ منشی	۱۵۰
۱۵-۲-۴- شکیبایی و مدارا	۱۷۰
۱۵-۲-۵- سخاوت و گشاده‌دستی	۱۹۰
۱۵-۲-۶- مقایسه انسان کریم با انسان سخی	۹۱
۱۵-۲-۷- دوستی و حقیقت‌خواهی	۹۲
۱۵-۲-۸- درستکاری و راستی	۹۳
۱۵-۲-۹- امانت	۹۴
۱۶-۲- فضایل اخلاقی	۹۹
۱۶-۲-۱- شناخت علم	۱۰۱
۱۶-۲-۲- عقل شهودی (نوس)	۱۰۱
۱۶-۲-۳- توانایی عمل (ان یا هر)	۱۰۲
۱۶-۲-۴- حکمت نظری (ا. ا. د)	۱۰۲
۱۶-۲-۵- حکمت عملی (فرونسیس)	۱۰۳
۱۷-۲- ارتباط حکمت عملی با فضیلت اخلاقی	۱۰۴
۱۸-۲- رابطه میان حکمت نظری و حکمت عملی	۱۰۶
فصل سوم: ویژگی‌های نظام اخلاقی ارسطو	۱۰۷
۱-۳- نظرات اخلاقی در رابطه با عقل و دین	۱۰۹
۱-۳-۱- نظریه امر الهی	۱۰۹
۱-۳-۲- نظریه قائل به سازش عقل و دین	۱۱۱
۱-۳-۳- نظریه قائل به استقلال عقل	۱۱۲
۲-۳- نظریات غایت‌گرا و وظیفه‌گرا	۱۱۲
۳-۳- اخلاق ارسطو وظیفه‌گراست یا غایت‌نگر؟	۱۱۴
۴-۳- منشأ اصول اخلاقی در اخلاق ارسطو	۱۱۶
۵-۳- رویکرد ارسطو درباره تأثیر خدا در اخلاق	۱۱۷
۶-۳- نقش عقل در نظام اخلاقی ارسطو	۱۱۹

فصل چهارم: تأثیر اخلاق ارسطو..... ۱۲۳

۴-۱- اخلاق ارسطو در جهان اسلام..... ۱۲۷

۴-۲- اخلاق ارسطو در جهان مسیحیت..... ۱۲۹

۴-۳- اخلاق ارسطو در دنیای معاصر..... ۱۳۱

۴-۴- اخلاق فضیلت مدار..... ۱۳۲

فصل پنجم: جمع‌بندی و ارزیابی..... ۱۳۵

ارسطو و مبانی اخلاق در یک نگاه..... ۱۴۳

منابع و مآخذ..... ۱۵۳

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

از زمانی که بشر به تفکر در بنیادهای مختلف زندگی پرداخته همواره به مساله کردار و عمل انسانی (مساله اخلاق) توجه داشته لذا این کتاب به دیدگاه ارسطو درباره ساختار نظام اخلاقی پرداخته است. در ابتدا نج ارسطو به عنوان اصل اول اخلاق می‌داند و نظام اخلاقی خود را بر محور آن سامان داد، (ایودایمونیا = سعادت) اشاره رفته است. سیر او در اخلاق به سوی مطلوبی است که فی نفسه مطلوب باشد، نه آنکه به دلیل چیزی دیگر. به بیان بهتر، ارسطو در پی سیر بین بود. او نشان می‌دهد که سعادت نوعی فعالیت است، برای تبیین نوع فعالیت ایردایمونیا از برهان کارکرد استفاده می‌کند نتیجه‌اش این است که سعادت فعالیت دوگانه است اخلاقی و عقلانی.

در پی آن نقش محوری فضیلت در آرای ارسطو بررسی شده است، ارسطو انسان سعادت‌مند را انسان فضیلت‌مند می‌داند و معتقد است زمانی این فضیلت تحقق می‌یابد که انسان در افعال و انفعالاتش حد وسط را رعایت کند لذا اعتدال اخلاقی ویژگی عمده اخلاق ارسطویی است که با اصل عقلانی تعیین می‌شود و آنگاه خارج شدن از محدوده فضیلت و ورود به محدوده رذیلات افراط و تفریط نام دارد.

استناد عمده ارسطو از اخلاق بر معیار هایی است که نزد عامه مردم به سائقه های فطری انسانی پذیرفته شده ، لذا "فضایل" تا اندازه های به وسیله ذوق و سلیقه یونانی معاصر خودش تعیین گردیده است

تحلیل وی از فضیلت تاثیری چنان شگرف داشته که آخرین نمود این تاثیر را می توان در نظریه اخلاقی موسوم به " اخلاق فضیلت مدار " که در فلسفه اخلاق جدید رواج دارد، یافت.

متن اصلی ما برای درک نظام اخلاقی ارسطو اخلاق نیکو ماخس است که علاوه بر اصالت آن از سرشتی خاصی در میان آثار ارسطو برخوردار است به گفته مک اینتایر فیلسوف معاصر انگلیسی اخلاق ارسطو به ویژه "اخلاق نیکو ماخس" دیرپاترین و ژرف ترین تاثیر را در تفکر اندیشمندان داشته و الگوی هر گونه اندیشه و پژوهش در زمینه اخلاق نظری و عملی به شمار رفته است ولی در صورت لزوم به دیگر منابع ایشان نیز مراجعه خواهیم داشت.

نقل قول ها از اخلاق نیکو ماخسی را مبنای ترجمه های فارسی دکتر پور حسینی (ارسطو، ۱۳۸۱) و ترجمه عربی اسحق بن حنین (ارسطاطالیس، ۲۰۰۵) و بر پایه ترجمه انگلیسی (Ross, 1984) آورده شده است.

در این کتاب سعی شده که آرا و نظریات را محمل را مفید و در قالبی مفهوم و مانوس و نیز مطالب را واقع گرایانه و خارج از سلیقه نصیب به تحریر درآورم و لیکن با بضاعت اندک علمی بدیهی است این اثر نیز مانند همه آثار انسانی خالی از نقص و قصور نخواهد بود که از این بابت معذورم.

در انتها خداوند منان را شاکرم که توفیق علم آموزی از اساتید بزرگوار را نصیب اینجانب نمود.